

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 6/2016

Červen 2016

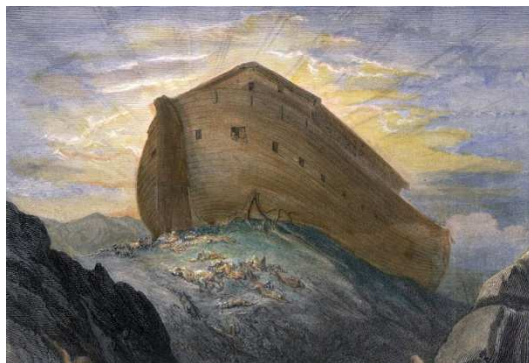
Křest jako nejjistější cesta ke spáse

Nicejsko-konstantinopolské vyznání obsahuje článek: "Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů." První a nejpotřebnější svátostí je křest. Jako každá jiná svátost je předmětem křesťanské víry.

Křest ustanovil Ježíš Kristus. Ale prorokoval ho a připravoval už Starý zákon. Nacházíme v něm množství předobrazů svátosti křtu.

Předpovězen v starozákonních obrazech

První předobraz křtu je hned v prvním verši Bible: "Duch Boží se vznášel nad vodami" (Gn 1, 1). Dává tušit přítomnost Ducha Svatého v duši člověka poté, co jej smáčí voda křtu. Duch Svatý posvěcuje křestní vodu a dává jí schopnost

posvěcovat. Ve vyprávění o potopě světa (srov. Gn 6-9) je vidět předobraz duchovní záchrany, uskutečňující se v pokřtěných. Církev vždy viděla v Noemově arše předobraz křtu, který zachraňuje křesťany "ne tím, že odstraňuje tělesnou špínu, ale vyprošuje u Boha čisté svědomí pro zmrtvýchvstání Ježíše Krista" (1 Pt 3, 21-22). Vody

potopy pohřbily starý svět hříchů. Živý zůstal jen spravedlivý a bohabojný Noe s rodinou. Tak i ve křtu v nás umírá starý člověk, zbavený Božího přátelství, zajatec hříchů. Zároveň se v nás rodí nový člověk, Boží přítel, bez pout hříchů.

Kněz se modlí během velikonoční vigilie při svěcení křestní vody: "potopou světa jsi předem naznačil naše znovuzrození, když v hlubinách jednoho a téhož živlu byl konec neřestí a začátek ctností."

Stejně přechod Izraelitů přes Rudé moře (srov. Ex 14, 15-31) zvěstuje osvobození díky křtu. Modlitba svěcení křestní vody říká: "Abrahamovým potomkům jsi dal suchou nohou přejít přes Rudé moře, aby lid vysvobozen z faraonova otroctví byl předobrazem pokřtěného lidu." Obrázka byla pro Židy tělesným znakem příslušnosti k vyvolenému národu. Ale také předobrazem křtu, který včleňuje do nového Božího lidu - Církve. Odstranit část těla znamenalo odstranit tělesného (žádostivého) člověka. Apoštol Pavel to interpretuje takto: *"V něm jste obřezáni obřízkou, která není udělána lidskou rukou, ale obřízkou Kristovou, svlečením hříšného těla. S ním jste byli pohřbeni ve křtu a v něm jste byli s ním také vzkříšeni vírou v moc Boha, který ho vzkřísil z mrtvých"* (Kol 2, 11-12).

Připravený Janem Křtitelem

Zjevení tajemství svátosti křtu Boží pedagogika dobře připravila. Vyvrcholením byl Janův křest. Pánův Předchůdce měl poslání připravit srdce na příchod Mesiáše. Jeho křest, ačkoli neodpouštěl hříchy, vedl lidi k pokání a připravoval je na přijetí Spasitele. Samotný rituál ponořování ve vodě Jordánu nebyl ničím novým. Způsob rituálního očišťování mytím znali Židé i pohané již dříve. Kumránská komunita používala rituální koupání nejen ke spirituálnímu očištění, ale sloužilo u nich i jako rituál vstupu a začlenění do komunity.

Janův křest byl neopakovatelný, vyjadřoval jedinečnost a neopakovatelnost Kristova křtu, jakož i jeho poslání. Jeho zvláštnost spočívala v tom, že křtěnci se nekřtili sami, ale přijímali křest od Jana. Naznačovalo to skutečnost, že křest a s ním spojená spása není v možnosti čistě lidských sil, ale je darem od Boha prostřednictvím společenství spásy, které se jmenuje Církev. Sám Ježíš přijal křest od Jana, aby naznačil tyto skutečnosti.

Na druhou stranu, ačkoli má Janův křest božský původ, evangelia jasně dosvědčují jeho odlišnost a podřízenost vzhledem ke Kristovu křtu. Jan Křtitel si to sám uvědomoval: " *Já vás křtím vodou, abyste se obrátili. Ale ten, který přijde po mně, je mocnější než já; jemu nejsem hoden ani opánky přinést. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm.*" (Mt 3, 11). První křest pokání vede srdce k přijetí Krista, druhý naplňuje a přeměňuje srdce ohněm Ducha Svatého.

Ustanoven Kristem

Všechny svátosti mají původ v Ježíši Kristu. Kdy přesně ustanovil křest? Na tuto otázku neexistuje jednoznačná odpověď. Nejvyváženěji nám odpovídá Tomáš Akvinský: "Ustanovení křtu bylo rozmanité a progresivní. Co do materie (vody) byl křest ustanoven křtem Pána v Jordánu. Co do formy (trojiční formule) - misijním příkazem. Co do účinnosti Ježíšovou smrtí na kříži, jeho zmrtvýchvstáním a vylitím Ducha Svatého. Co do nezbytnosti a účinků v jeho rozhovoru s Nikodémem, když ho učil, že je třeba se znovu narodit z vody a Ducha Svatého."

Ježíš Kristus připravoval církev a vstupní obřad do ní celým svým životem. Zavedl obřad symbolizující zrod nového člověka, očištěného od hříchů, usmíření s Bohem i s lidmi. Posloužil si přitom všeobecně rozšířeným a v pozdním židovství používaným symbolickým obřadem mytí, kterému sv. Jan Křtitel dodal i kající ráz.

Nadpřirozeně účinný

Rozmanité účinky křtu jsou naznačeny viditelnými prvky svátostného obřadu. Viditelné znamení křtu symbolizuje neviditelný dar milosti, který příjemce dostává. Ponoření do vody připomíná symboliku smrti a očišťování, znovuzrození a obnovy. Dva hlavní účinky křtu jsou tedy očištění od hříchů a znovuzrození v Duchu Svatém. Na křtění se používá voda, protože má v našem životě jednoduchou, ale výřečnou symboliku. Každému je blízké a srozumitelné, že skvěle zobrazuje očistu a život. Bez vody si absolutně neumíme představit svůj život. Byl by zcela nemožný. Podobně je to s křtem v duchovní oblasti. Bez milosti křtu si neumíme představit svůj duchovní život, který by neměl základ a oporu.

Lití vody na hlavu křtěného má dvojitý význam: mytím se naznačuje očišťování duše a litím odvádění posvěcující milosti, nadpřirozených ctností víry, naděje a lásky, a samotný dar osoby Ducha Svatého do duše křtěnce.

Hlubší poznání křtu objasňuje Pavlův text: "*Což nevíte, že my všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, jsme tím křtem byli ponořeni do jeho smrti? Tím křestním ponořením do jeho smrti jsme byli spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít úplně novým životem. Neboť jestliže jsme s ním srostli tím, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní v jeho zmrtvýchvstání.*" (Řím 6, 3-5). Nemluví se zde o naší tělesné smrti, ani o našem materiálním pohřbení, ale o tom, že křtem se člověk včleňuje do Krista takovým způsobem, že se jeho smrt a zmrtvýchvstání přivlastňuje tomu, kdo je pokřtěn. Ve křtu se uskutečňuje tajemná, ale reálná identifikace křesťana s Kristem. Pánův život se začíná reprodukovat v životě křesťana. Účinek svátosti je zbožštění naší lidské přirozenosti. Dostáváme totiž účast na životě Krista, který je Božím životem.

To, co Kristus vykonal během svého pozemského života, působí nyní v nás prostřednictvím křtu. Toto včlenění do Krista svátostí křtu je však třeba dále rozvíjet a zdokonalovat. Život křesťana spočívá v postupné identifikaci s Kristem. Toto je cesta křesťanské dokonalosti, která má svůj počátek ve křtu. Toto prvotní připodobnění Kristu se pak zdokonaluje dalšími milostmi vylitými do duše a nakonec se stane identifikací, která dosáhne své plné dovršení až v nebeské slávě.

Nezbytný k spáse

Katolická církev věří, že křest je nezbytný ke spáse. Zdá se to přehnané tvrzení? Platí to i dnes? Na pozadí tohoto tvrzení je skutečnost, že spása je možná pouze v Kristu: "*A v nikom jiném není spásy.*

Na celé zemi není lidem dáno žádné jiné jméno, skrze které bychom mohli dojít spásy." (Sk 4, 12). Spása je možná pouze v Kristu, protože bez něj není milosti a je absurdní přemýšlet o spáse a svatosti bez milosti. To, k čemu jsme povoláni v Otcově království, absolutně převyšuje naše omezené možnosti. Kristovo zprostředkování mezi naší situací stvoření a nekonečnou Boží láskou je proto naprosto nezbytné.

Svatý Pavel to doplňuje: "*Jako to, že se jeden provinil, celému lidstvu přineslo odsouzení, tak zase to, že jeden splnil uložený úkol, přineslo celému lidstvu ospravedlnění, které dává život.*" (Řím 5, 18). Odsouzení se přeneslo na všechny. Pokud se nic jiného neděje, odsouzení pokračuje svůj běh. Kristus nám nabízí spásu, dává nám šanci. Zůstává na člověku, aby ji přijal, ale existuje i možnost ji odmítnout.

V evangeliích jsou tři důležité texty, které potvrzují, co Církev od začátku jasně věřila, že křest je nezbytný pro spásu jako prostředek. Nejdůležitější je v Janově evangeliu: "*Ježíš odpověděl: »Ano, skutečně, říkám ti: Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království.«*" (Jan 3, 5). Před svým odchodem z tohoto světa Vzkříšený řekl: "*Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu. Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen; kdo však neuvěří, bude zavržen.*" (Mk 16, 15-16) a "*Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtete je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého*" (Mt 28, 19).

Tridentský koncil o svátosti křtu učí, že "kdo říká, že křest je cosi fakultativního, čili není nezbytný ke spáse, ať je exkomunikován". Učitelství úřad Církve neudělal nic jiného, pouze potvrdil jednomyslnou a dlouhou tradici Církve a její misijní aktivity. Proto se Církev, poslušná Pánova příkazu, snažila poskytnout křest i těm nejvzdálenějším lidem. Často i za cenu krve.

Můžeme se nyní ptát, zda křest místo udělení spásy není pak jejím omezením, pokud tato nauka vylučuje ze spásy všechny, co ho nepřijmou. Bůh nechtěl křest proto, aby ti, co ho nepřijmou, nebyli zachráněni. Jeho úmysl byl pozitivní. Bůh nám svátostí křtu chtěl dát jistotu našeho začlenění do Krista prostřednictvím jasného vnějšího znamení. A aby to bylo jednoduché, usnadnil věci: co se týče materie svátosti a jejího vysluhovatele.

Nesvátostné formy křtu

Věčný osud lidí, ať už malých dětí, nebo těch, kteří nikdy nepoznali pravou tvář Krista, neboť jim nebylo hlášáno evangelium a zemřeli bez křtu vodou, byl vždy objektem úvah. Víme, že "*Bůh chce spasit všechny lidi*" (srov. 1 Tim 2, 4),

proto pokud by měli být spaseni jen ti, co přijali křest, zdá se, že by to omezovalo Boží moc. Církev hledala světlo v této otázce.

Bůh vnitřně posvěcuje člověka, protože jeho moc není vázána na viditelné svátosti. Bůh svázal spásu se svátostí křtu, ale on sám není vázán svými svátostmi. Takže existují i jiné formy křtu, odlišné od křtu vodou. Jsou to křest krve a křest touhy, které spolu s křtem vody konvergují do jediného křesťanského křtu.

Bůh může přitahovat srdce nevěřících a připoutat je k sobě, ale skutečný křest touhy obvykle přivádí ke křtu vodou. To, že existuje křest touhy, nijak nezmenšuje nezbytnost křtu vodou. Křest touhy stejně jako křest krve nejsou svátostmi, i když jsou křtem. Zatímco žijeme zde na zemi, nemůžeme poznat, kdo je spasen, kdo je v situaci křtu touhy. Máme však jisté poznání toho, jaké jsou normální cesty spásy stanovené Bohem.

(podle KN)

Mariino srdce odráží dobrotu Boha

Srdce je symbolem lásky a centrem osobnosti. Srdce Panny Marie je srdcem naší Matky, která nás nesmírně miluje. Srdce dobré matky je vždy připraveno potěšit své děti, zvláště když trpí.

Srdce matky je nevyčerpatelným pramenem hrdinského sebeobětování, jaké od matky vyžaduje péče o výchovu a záchranu svých dětí. Je záchrannou kotvou i pro marnotratné děti. V srdci matky najdou vždy slovo odpuštění a povzbuzení pro nový život. Bolesti a utrpení lidstva v dnešních časech stále narůstají. Kolik křesťanů ztratilo dnes jedinou cestu, která vede k Bohu? Příčinou je nevědomost, náboženská lhostejnost, povrchnost a sebeklamy.

Neposkvrněné Srdce Panny Marie nám příkladem svého života ukazuje pravou cestu. Na základě své vlastní bolestné zkušenosti a mateřské lásky

Maria ví, co znamenají naše trápení. Proto nás chce potěšit, pokud jí to dovolíme.

Mariino srdce je útočiště a cesta k Bohu

Na začátku minulého století v roce 1917 ve Fatimě nám Pán nabídl srdce Panny Marie jako záchrannou kotvu pro naše časy. Přál si, aby se lidé utíkali k jejímu srdci. Panna Maria představila Lucii své srdce jako útočiště a cestu, která vede k Bohu. Především dnes se musíme obrátit k srdci té, která je prostřednicí všech milostí. Bohužel, dnešní svět si myslí, že problémy jednotlivců, rodin, národů vyřeší vlastními silami a neprosí o Boží milost skrze zprostředkovatelku milostí.

Panna Maria ve Fatimě žádala, aby se celé lidstvo svěřilo jejímu Neposkvrněnému Srdci. Chtěla zachránit naše rodiny i celé lidstvo před novodobou potopou hříchu, nemravnosti a ztráty víry. Přišla, aby otrásla svědomím lidí a vyprovokovala nás k vyšší kvalitě života. Přišla, aby nám dala pocítit, že je nám stále nablízku, připravena pomoci tak, jak by to udělala každá maminka.

Odvážné matky, které umí Bohu říci "ano"

Neposkvrněné Srdce Panny Marie odráží její vnitřní život, její radosti, strasti, ctnosti, skryté dokonalosti, ale především její panenskou lásku k Bohu Otci, mateřskou lásku k Synu a soucitnou lásku ke všem lidem.

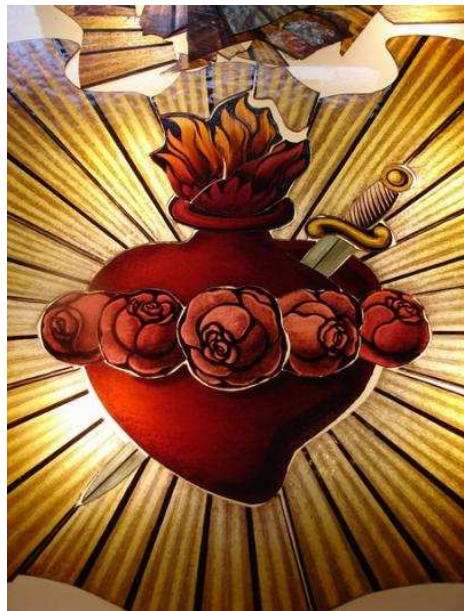
Panna Maria nám pomáhá žít křesťanské zásady v těchto těžkých časech, v dobách krize víry, v době, kdy Bůh přestal být u mnoha na prvním místě, v době, kdy vychladla láska v lidských srdcích, v době, kdy není místo pro nový život. A tady, v této těžké době, se Neposkvrněné Srdce Panny Marie nejvíce odráží v srdcích matek, které i navzdory těmto těžkým

časům se nebojí přijmout nový život, každé jedno dítě, které jim Bůh požehná. Mají odvahu říct Bohu tak jako Maria své "ano". Věří, že Bůh se o ně postará. Početné rodiny jsou dnes znevažované, mluví se o nich negativně, někdy posměšně nebo se o nich nemluví vůbec. Tyto ženy matky jsou hrdinky, i když nejsou na titulních stránkách časopisů a novin.

Srdce matky je studnou lásky

Matky s mnoha dětmi často žijí skrytý život jako Maria, v pokoře a často ve velké skromnosti. Sílu a útěchu čerpají v jejím soucitném a milujícím srdci, které se skví jako nejcistší drahokam. Zasněvují sebe, muže a také všechny děti jejímu Neposkvrněnému Srdci, a tím čerpají sílu od ní, aby dokázaly žít své

materství tak jako ona. Napodobují ctnosti Matky Boží a nabízejí jí, aby je vedla k lásce k jejímu Synu, ale i po cestách tohoto světa.

Maria vše, co slyšela od svého Syna, uchovávala ve svém srdci, proto její srdce bylo a vždy bude studnou lásky, ale i moudrosti a pravdy. Proto i současná žena, ať už matka, svobodná nebo zasvěcená, může čerpat z této studnice, protože Mariino srdce je vždy otevřené těm, kteří se na ni obrátí, kteří ji prosí o pomoc. Panna Maria je ta, která ženám dnešní doby zjevuje pravou ženskost, důstojnost ženy a matky, vnitřní krásu ženského srdce. Srdce, které je schopné nejvznešenějších citů, je schopné unést i největší

bolest, dokáže být věrné, neúnavné v práci pro svou rodinu.

Mariino srdce je ustavičnou oslavou Boha

Mějme důvěru v srdce nebeské Matky, které je vždy nablízku, aby bylo pomocí a posilou pro všechny, je cestou, která nás přivede do Božího království.

V Mariině srdci čerpejme sílu pro svůj život, prosme ji o pomoc, když neseme kříž. Spolu s ní oslavujme Boha v radosti, spolu s ní prosme o pomoc i pro druhé. V jejím srdci rozjímejme o Božím slově. Pak i naše srdce bude podobné jejímu srdci a srdci Ježíšovu. Na konci našeho života bude "prosit za nás hříšné" a přivede nás před Boží tvář.

Svěření se Neposkvrněnému Srdci Panny Marie

Maria, Matko moje, svěřuji se tvému Neposkvrněnému Srdci v životě i ve smrti, aby mě chránilo od každé záhuby duše i těla. Víím, Matko, že ti, které ochraňuješ, jsou v bezpečí, a proto se odevzdávám tvému Neposkvrněnému Srdci s naprostou důvěrou pro časný život i pro věčnost. Amen.

(podle KN)

Otcovství je fenomenální dar, který je třeba objevit

Role otcovství, která bojuje s řadou problémů, není lidským vynálezem. I proto je fenoménem. Předmětem pastorální teologie je přinášet nové pohledy, hledat nové možnosti, jak tento jedinečný dar zvelebovat a očišťovat.

Zdravý přístup k duchovnímu životu a darování se v otcovském povolání vyžaduje znovuobjevit jeho principy a pochopit další souvislosti.

Otec a syn

Potřeba otce je hluboko vepsána do lidské psychiky, emocionálnosti a duchovnosti. Pokud syn nemá pevné pouto s otcem, prožívá hlad po něm. Dítě

potřebuje otce i matku. Otec slouží dětem jako zdroj informací a zkušeností, které jim neposkytne matka. Je významným modelem mužské role, která má různé složky: profesní zaměření, záliby, sport, obecná pravidla chování a řešení situací. Chlapec se učí na úrovni napodobování, respektive pomocí identifikace s otcem, ale i v interakci

s ním, kde si určité způsoby chování procvičuje a potvrzuje jejich správnost. Otec se angažuje více v péči a ve výchově syna než dcery, neboť se s ním může více ztotožnit. Otec je pro syna přirozeným a hlavním zdrojem identifikace

v pohlavní identitě i hodnotách. Je vzorem pravé mužnosti. Pokud je otec fyzicky přítomen a se synem v dobrém vzájemném vztahu, bude mít syn příležitost i přání pozorovat a napodobovat otce. V tomto procesu chlapec získá pocit vlastní ceny jako muž a bude mít v takové roli pocit jistoty.

Ježíšův vztah k Otcí

Jedinečný vztah Božího Syna Ježíše k Otcí, viditelný v evangeliích, nelze aplikovat na žádné stvoření. Když byl Kristus na zemi, nejčastěji hovořil o tomto vztahu. Abychom mohli vysvětlit úplný vývoj myšlenky otcovství a synovství v Novém zákoně, potřebujeme znát i pouto mezi Božím Synem Ježíšem a námi, dětmi člověka. Výraz "Syn člověka" je pouze v evangeliích a vždy ho vysloví sám Ježíš. Toto věčné ztotožnění Božího Syna se Synem člověka a Syna člověka s reálným lidstvem je pravý, historický, neklamný, nezasloužený, nečekaný a nevyžadovaný důvod Božího dětství aplikovaného na lidi ve všech textech Nového zákona i v celé křesťanské tradici. Když tedy Otec posílá Syna, který se stává člověkem mezi lidmi a jejich bratrem, a když daruje Ducha Svatého, dělá z lidí své děti. Jméno Otec si tedy Bůh dává a přijímá v Ježíši. Je jeho Otec i náš Otec. Syn nám o něm přináší poselství, dává nám poznat Otce a odhaluje nám naše pravé postavení dětí.

Duchovní rozměr otcovství

Otcovství je především duchovní povolání. Podstatou duchovního otcovství je schopnost plodit a přinášet život. Životem je neviditelné a viditelné Kristovo dílo. Vytvořením vztahu na duchovní bázi se tak uskutečňuje Boží záměr. Ve vztahu je důležitá vnitřní svoboda a hluboká vzájemná důvěra postavená na následování Ježíše Krista. Úkolem duchovního vedení je objevovat, prohlubovat a uskutečňovat duchovní hodnoty ve smyslu evangelia. Znamená to, že pokud Bůh slouží lidem, stvořil svět a poslal Syna, neměl jiný cíl, než ukázat velikost své lásky. Cílem otcovství je dělat podobně: ukázat, do jaké míry dokážeme tvořit, sloužit, trpět. Každý je povolán, aby se stal otcem či matkou na celý život, což znamená neomezenou duchovní plodnost.

Nový muž jako otec

Uvažujeme-li o otcovství nebo jsme alespoň svědky dialogu o něm, zmocní se nás jakási soustava potíží, omezenosti a nutné odpovědnosti. Tento jev se již stal součástí naší středoevropské kultury. Právě uprostřed ní je to jen jedna strana mince. Druhým úhlem pohledu jsou jedinečné momenty daru otcovství. Když se muži stanou otci, až pak pocítí svůj růst a objeví v sobě sílu, která je žene kupředu. Pokud se jí dají pohánět, otcovství dá jejich životu smysl. Co je nového na novém muži? Zatímco tradiční muž je čistým pracujícím mužem, moderní muž určuje svou identitu nejen na základě výdělečné činnosti. Povolání se přitom nestává nedůležitým, tento moderní muž však hledá rovnováhu i na jiných polích života, především v rodině. V německém výzkumu, který se zabýval vzájemnou interakcí otce a dítěte, je nový otec definován jako ten, kdo spolupracuje na vedení domácnosti, podílí se na denních povinnostech péče o dítě a aktivně buduje milující vztah s ním. Dále je to emocionální podpora matce a reprezentace otce v jeho nepřítomnosti: pokud dítě miluje a je milované matkou a ona miluje a je milována otcem, pro dítě z toho vyplývá, že je milované otcem a miluje ho, i když není přítomen jako matka.

Kvalitativně nové otcovství dá rodině zázemí

Časy, kdy otec byl jen živitelem rodiny a jinak "zazářil" jen tím, že nikdy nebyl

Síla otce jako hlavy rodiny závisí na stupni lásky, kterou prokazuje své manželce a svým dětem.

nout se a nést za svá rozhodnutí odpovědnost.

doma, jsou dávno pryč. Vystává otázka, jakým otcem má muž vlastně být. Působení otce dnes podle J. Camuse spočívá v tom, že bere na sebe roli reprezentanta a garantu zásad a povinností. Jeho autorita nespočívá v zákazech, pokutách a trestech, ale v tom, že své dítě podporuje, otevírá mu obzory, rozvíjí jeho osobnost, umožňuje mu vytvářet si svůj názor, možnost rozhod-

Rodinná politika, která vlastně umožňuje zajistit morální a materiální potřeby dítěte a rodin, musí poskytnout větší prostor otci trávit čas se svými dětmi, a tím i odlehčit matce při péči a výchově dítěte. Během posledních desetiletí se v tomto směru celosvětově změnilo jen velmi málo. Místem realizace nového otcovství je rodina. Uvědomíme-li si, že mimo rodinu nachází dítě nespravedlnost, nelásku a podvody, právě rodina je místem, kde by dítě mělo zažít opak: spravedlnost, milosrdnou všemohoucnost a lásku jako integrální rodinnou zkušenost. To zvyšuje šanci, že pozná a objeví, co jediné je pravé štěstí.

(podle KN)

Mužství, mužnost a otcovství devalvují útoky

Při příležitosti slavení Dne otců (letos 19. června) jsme nahlédli do zajímavě analyticky zpracované knihy kněze Jiřího Sedláčka *Otcovství: problém nebo výzva?*

Jaké místo má vztah otec - syn v hodnotové škále rodinných a společenských vztahů? Jací jsou synové dneška a jací budou otcové zítřka? Možným důsledkem krize je negativní zkušenost s vlastním otcem či jeho nepřítomnost? Nebo je to vliv doby a médií? Jaký je jeho dosah a na čem všem se podepisuje pozitivní nebo negativní vztah s vlastním otcem? Co je jádrem daru otcovství? Jaké výzvy přináší změněná situace?

Otec - rarita nebo luxus

V uplynulých sto letech došlo na Západě k největší proměně profesí v historii. Úpadek řemesel a zemědělství vedl k zániku tradičních povolání. Otec se stává raritou, luxusem, ve značném počtu případů přestal existovat - nezemřel, pouze zůstává častěji a déle pryč. Pro své děti má stále více peněz a méně času. Penězi platí život svých dětí, ale v jejich životě je sám málo platný. Stát převzal od mužů odpovědnost: vystupoval v roli velkého ochránce, který oceňuje loajalitu, ale ne iniciativu. Jeho silná pozice nepovzbuzovala převzetí odpovědnosti za vlastní život a okolní svět. To destruktivně poznamenalo několik generací mužů a otců.

Vehmán do bludného kruhu

Morálku režim nevztahoval k něčemu věčnému, trvalému nebo nadlidskému; byla pouze věcí společenské dohody, omezenou na něco viditelného

a pozemského. Do otcova života i proto vstoupila schizofrenie kompromisů. Otec vstupem do komunistické strany chtěl zajistit svou rodinu, ale až později zjistil, za jakou cenu - za pocit vlastního selhání, který ukryval i před svými dětmi, a ztrátu životního poselství (neměl jim co předat). Vznikl

bludný kruh: mužské atributy jako iniciativa, aktivita, racionalita, potřeba vidět smysl a přetvářet svět nemají místo, nejsou ceněné, a mužova identita se systematicky pošlapává. To je paradoxně jádrem totality - společnost sestavena ze slabých, pasivních mužů. Muž byl tedy slabý, vyhýbal se odpovědnosti, žena naopak silná a jednající. V některých rodinách byla matka výrazně dominantní. Důsledkem toho nastaly další problémy s vlastní identitou muže u chlapců, kteří v takové rodině vyrůstali.

Mnohé existenční jistoty

Na základě psychoanalytické teorie se v 20. století usuzovalo, že vztah mezi matkou a dítětem je výjimečný, mnohem intimnější a důležitější než vztah dítěte s otcem, a že pouze matka dokáže správně reagovat na potřeby dítěte. Tento kult mateřství přinesl podceňování významu otce. Pád totalitního režimu v roce 1989 změnil staré a přinesl nové okolnosti: velké množství změn, existenční nejistotu a nezaměstnanost, nedostatek času, únavu, konzumní způsob života a vzájemné odcizení. Dnešní muž často již nepracuje, aby žil, ale žije proto, aby pracoval. Rodina musí pochopit, že její nároky na otcův čas - protože se stal homo laboriosus - se zařadí maximálně na druhé místo. Muž se jakoby duševně vystěhoval z domu.

Příčiny krize a přetržené rodičovské pouto

➤ V současné společnosti převládají mýty o silném a atraktivním muži, který nad všemi vyhrává a vede bohatý sexuální život. Jsou plné klamu. Podle Jozefa Augustyna oběťmi těchto mýtů se mimořádně snadno stávají chlapani v období puberty, kterým chybí pevné emocionální pouto se svými otci nebo které neakceptovali jako syny - jako mladé muže. O dnešních atributech muže mluví také Z. W. Dudek, že ve vědomí současné společnosti se za atribut muže považuje počítač, mobilní telefon, bankovní účet, a ne odpovědnost, životní moudrost, ušlechtilost charakteru, síla vůle či schopnost utvářet tradice a tvořivě využívat výsledků práce předchozích pokolení.

➤ Únik muže k alkoholu a drogám je vlastně otupělostí bolestných emocí: frustrace, neakceptovanosti, nedostatečného smyslu života, vnitřního poblouznění roztrpčení vůči jiným lidem, pocitu křivdy, vnitřního ponížení, pocitu viny, agrese. Je to útěk, který mu umožňuje na krátkou dobu zapomenout na problémy.

➤ Syndrom "malého prince" vysvětluje Jozef Augustyn jako neochotu muže skutečně osobně dozrát. Tento kolektivní hrdina dnešní západní společnosti je tak citlivý, že nechce bydlet na zemi, ale, zamilovaný do své růže, odlétá na jinou planetu. Vyplývá to z touhy po ideální atmosféře ráje, jakou dítěti vytváří matka.

➤ Ženská cesta vývoje - muž, který si zvolí tuto cestu, je závislý nejen na obrazu matky, ale i na ní samotné. Takový muž je vlastně otrokem ženy, neschopný plnit svou mužskou roli. Příčinou je opět narušená rovnováha v kontaktech mezi ním a jeho otcem v dětství.

➤ Dnešní krize otcovství se projevuje v oddělení mužství od rodičovství. Propagovaná sexualita je zbavena citů a odpovědnosti za ženu a nový život. Fyzický rozměr přerostl na stupeň důležitého symbolu mužství.

(podle KN)

Apoštol Petr – muž dynamické povahy

Jméno Petr obvykle spojujeme s významem skála. Vnímáme ho jako obrazné vyjádření osoby, která je sama silná, stálá, pevná, a tak je oporou i pro druhé.

Původ jména Petr židovská tradice nezná. Ani v řeckém světě v předkřesťanské době toto jméno neexistovalo. Poprvé ho dostal galilejský rybář Šimon, syn Jonášův z městečka Betsaida. Bylo to již při jeho prvním setkání s Ježíšem, jak

to popisuje svědek události evangelista sv. Jan (srov. Jan 1, 40-42). Tuto změnu jména Pán Ježíš potvrdil i později v Cesareji Filipově během posledního roku svého veřejného působení. Tehdy k němu přidal i příslib primátu v jeho Církvi a pověření, aby byl Petr skálou a oporou ve víře pro celé společenství těch, kteří v něho uvěří (srov. Mt 16, 13-20).

Zřejmě každý zná Pánova slova, jejichž adresátem byl právě on: *"Ty jsi Petr a na tě skále zbuduji svou Církev a brány pekla ji nepřemohou"* (Mt 16, 18).

Nepochopitelná Ježíšova volba

Skutečnost, že aramejská forma tohoto jména byla přeložena a do dějin se zapsala jeho řecká forma, jednoznačně potvrzuje, že to nebylo obyčejné vlastní jméno. Vždyť vlastní jména se nepřekládají. Nemohlo však jít o vyjádření Petrova charakteru. Dá se mu porozumět pouze na základě tajemství. Šimon Petr se z povolání Ježíšem stává tím, čím není skrze své "tělo a krev". Těmito slovy slibuje Ježíš Šimonovi nejvyšší úřad v Církvi. Nové Šimonovo jméno bude skála (aramejsky Kéfas, řecky Petros), Petr. Je to jméno úřadu, který má Šimon zastávat v budoucí, Kristem založené Církvi.

Mohli bychom mít pokušení myslet si, že Petr si tento příslib zasloužil, že to byly jeho přirozené osobnostní kvality, které ho předurčovaly k takové úloze. Takové vysvětlení je však v protikladu s tím, co o něm víme z evangelií. Petr nedostal prvenství mezi apoštoly proto, že by byl povolán jako první. Není to

ani proto, že by byl nejstarší nebo morálně a charakterově úplně bezchybný. Žádnými lidskými kategoriemi se nedá vyjádřit to, co byla zcela svobodná, i když tajemná Ježíšova volba.

Petrův zápas se sebou samým

Když jsem studoval v Římě, často jsem chodíval do Baziliky sv. Petra. Jako kněz jsem tam i několikrát za týden časně ráno slavil mši svatou u některého oltáře. Tak jsem poznal do detailů celou baziliku i množství jejích oltářů. Na jednom z nich je mozaiková reprodukce barokního obrazu, na kterém je scéna bouře na Galilejském jezeru a topící se Petr, který natahuje ruce k Ježíši, aby ho zachránil. Tento obraz mě vždy podněcoval uvažovat nad touto událostí.

Ježíš nechává apoštoly, aby se sami přeplavili na druhý břeh po zázračném nasycení zástupů. Sám se odebere modlit se na horu. Zatímco on se celou noc modlí, apoštolové se potýkají se silným větrem a jejich loďka je zmltána vlnami rozbouřeného jezera. Nad ránem se k nim přibližuje Ježíš krácející po hladině. Toto v nich vyvolává spíše nový zmatek a úzkost.

Touha být u Ježíše

V této situaci se projevuje Petrova povaha. Je iniciativní, vždy připraven mluvit jako první, štědrý a pečlivý v reakci na Ježíšovy žádosti. Jelikož apoštolové si nejsou jisti, zda je to Pán, Petr si žádá znamení: "Pane, pokud jsi to ty, poruč, abych přišel k tobě po vodě" (Mt 14, 28).

Petr je upřímně připoután k Ježíši, snaží se být s ním ve všech okolnostech a posílit toto pouto. A skutečně, Ježíš souhlasí a Petr hned s entuziasmem vykročí z loďky a začne kráčet po jezeře, dokud neucítí sílu

větru a neuvědomí si zvláštnost a nebezpečnost situace a začíná se topit. Křičí na Ježíše, aby ho zachránil, a natáhne k němu své ruce. Ježíš ho zachytí a Petr slyší výčitku: "Malověrný, proč jsi zapochyboval?" (Mt 14, 31). Ježíš mu tedy jasně říká, že se začal topit proto, že mu chyběla víra, nebyl ještě pevně skrze

víru sjednocený s ním. Petr se v této události, jakož i v jiných, které Písmo vzpomíná, ukazuje jako člověk, který potřebuje obrácení.

Cesta od soběstačnosti k víře v Ježíše

Petrova štědrost, ochota, promptnost reagovat je evidentní. Často je obrácení chápáno jako přechod z povrchního a skoupého života víry k živé a štědré víře. Takové obrácení Petr nepotřeboval. Naopak, jeho obrácení muselo spočívat paradoxně na zřeknutí se své štědrosti a velkorysosti, aby svůj život mohl definitivně a bez váhání založit na víře v Ježíše a na Boží milosti. Toto je obrácení, ke kterému jsme pozváni všichni, a které musíme vždy znovu opakovat. Pro Petra tedy obrácení nebylo takové bleskové jako pro Pavla, ale bylo postupné a pomalé.

Krásným vyjádřením a ovocem tohoto jeho postupného obrácení jsou slova samotného apoštola v jeho prvním listu: "Všichni se navzájem odějte pokorou, neboť Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost. Pokořte se tedy pod mocnou Boží rukou, aby vás povýšil v určeném čase. Na něj hod'te všechny své starosti, protože on se o vás stará" (1 Pt 5, 5-7).

(podle KN)

Čtyři typy křesťanů

Papežský kazatel Raniero Cantalamessa se zamýšlí nad religiózní mentalitou dnešních křesťanů. Dívá se na ni z pohledu chování čtyř důležitých náboženských uskupení v židovském národě v časech Ježíše Krista.

Především je to tendence **saducejů**, která směřuje ke stále větší radikální sekularizaci a co nejnepěšší shodě se světem a s kulturou.

Spásu ztotožňují s pokrokem světa, ne však ve víře, ale spíše s pokrokem ve smyslu myšlenek z doby osvícenství. Jedinečnost křesťanství ohraničují na poslání vytvářet porozumění mezi jednotlivými náboženstvími.

Následuje tendence **farizeů**, která je na zcela opačné straně než

saduceové. Její zastánci se brání oddělení od současného světa a zásadní význam přikládají vnějším náboženským formám a tradici, ale ne živé tradici Církve, ale tradici, kterou vytvořili lidé, aby odpověděli na partikulární potřeby lidí v dané historické chvíli. Jednotlivci s takovou tendencí se mohou projevovat jednoduchostí, přísností, trestající morálkou, poslušností a zbožností. Často však mohou hledat více sebe a vlastní spravedlnost, než Boha a jeho spravedlnost.

Pak je to tendence **esénů**. Reprezentují ji ti, kteří jsou znechuceni dnešním světem, "odcházejí" z něj a vytvářejí si své náboženské skupiny uzamčené v sobě samých, nejednou závislé na nějakém charismatickém vůdci. Tato pozice je činí ve vlastních očích výjimečnými a jediné hodnými spásy.

Nakonec je to tendence **zelótů**, kteří touží bojovat s dnešním světem, aby násilím a revolucí dopomohli příchodu Božího království a jeho spravedlnosti. Jsou to horlivci, kteří pokládají za vzor dokonce samotného Ježíše a apoštoly. Jejich omylem nemusí být jen strategie boje, ale především snaha vnutit Bohu svůj způsob změny světa a změnit způsob, pro který se on rozhodl. Nechtějí přijmout Boží strategii spásy, která chce lidi zachránit "bláznovstvím hlásání" (1 Kor 1,21), to znamená prostřednictvím slabosti a dokonce prohry.

(podle KN)

A kam patříš Ty?

Svaté brány papežských bazilik

Čtyři papežské baziliky - Bazilika sv. Petra ve Vatikánu, Bazilika sv. Pavla za hradbami, Bazilika sv. Jana v Lateránu a Bazilika Panny Marie Sněžné v Římě se v mimořádném Svatém roce milosrdenství vyznačují svatou bránou.

Svaté brány papežských bazilik ve Věčném městě a Vatikánu, které lze označit za sochařská a kovolitecká umělecká díla, jsou bohatá na figurální výzdobu. Převládají zde tabulové reliéfní výjevy s motivem spásonosného kříže, ze života Ježíše Krista a jeho Matky.

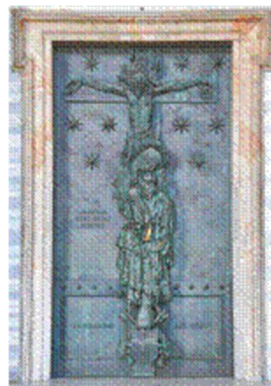
Bazilika sv. Petra

Do interiéru Baziliky sv. Petra ve Vatikánu se lze dostat pěti branami. Krajní brána na pravé straně je Porta Santa - svatá brána. Pochází z jubilejního roku 1950, kdy nahradila dřevěnou bránu z roku 1749. Jejím autorem je italský sochař Vico Consortia. Pro její obsahové zaměření se nazývá i branou nekonečného milosrdenství. Na dvoukřídlých dveřích dominuje šestnáct bronzových panelů, na kterých jsou v jednotlivých řadách zobrazeny biblické události. Všechny završuje golgotská scéna s třemi kříži a citací: *Hodie mecum eris in paradiso* - (ještě) Dnes budeš se mnou v ráji. Mezi řadami obrazů jsou zakomponovány erby 36 papežů, kteří slavili svaté roky.

Bazilika sv. Jana v Lateránu

Sídelní chrám římského biskupa - papeže, kterým je Bazilika sv. Jana v Lateránu, má novější svatou bránu. Pochází z Jubilejního roku 2000 a jejím autorem je italský sochař Floriano Bodin. Tvoří ji bronzový reliéf s ukřižovaným Spasitelem obklopeným hvězdnou oblohou. Pod křížem stojí Panna Maria s Dítětem. Matka levou rukou objímá malého Ježíše a zdviženou pravici naznačuje, že se přimlouvá za všechny lidi. Na bráně je nápis: *Christus heri hodie semper* - Kristus včera, dnes a navždy.

Bazilika sv. Pavla za hradbami

Západní portál římské baziliky sv. Pavla za hradbami má tři brány. Na pravé straně se nachází svatá brána, která pochází z roku 2000. Jejím autorem je italský sochař Enrico Manfrini. Reliéfní výzdoba sestává z jednotlivých kompozičních celků, které znázorňují zmrtvýchvstalého Krista, podobenství o marnotratném synu a milosrdném Samaritánovi, laskavost Církve k nemocným a chudým, tajemství Letnic, výjevy ze života sv. Pavla, vykoupení člověka Ježíšem Kristem či úctu k Nejsvětější Eucharistii.

Bazilika Panny Marie Sněžné

Do trojlodního interiéru baziliky Panny Marie Větší v Římě vede pět vchodů. Jedním z nich je svatá brána, kterou u příležitosti nového tisíciletí vytvořil boloňský sochař Luigi Enzo Mattei. Na bronzové bráně dominuje reliéf Panny Marie a zmrtvýchvstalého Krista. Boží Matka s pohledem upřeným na lidstvo pravou rukou ukazuje na svého Syna, který vystupuje z kamenného hrobu. Připomíná Pánovo zmrtvýchvstání a ovoce naší spásy. *Mater Dei* - Matka Boží a *Mater Ecclesiae* - Matka Církve, jak ji titulují nápisy na bráně, povyšují Pannu Marii na orodovnici Božích milostí a milosrdenství.

Ve Svatém roce milosrdenství se svaté brány otevřely v mnoha významných chrámech na celém světě. Jde o brány milosrdenství, které jsou symbolem Krista jako jediné brány a cesty spásy pro člověka (srov. Jan 10, 1-18).

(podle KN)

Jak se snadněji stát milosrdným

Kdo z nás, když potká člověka, který si na chodníku zlomil nohu, se ho neujme a nezavolá okamžitě první pomoc? Ano, takový skutek milosrdenství je naším samozřejmým postojem, a je to tak správné. Ale když každodenně potkáváme někoho se zlomeným srdcem a my sami máme problémy, pomáhá se nám hůř.

V tomto milostiplném roce nás Svatý otec František pobízí dobře se vycvičit v konání skutků milosrdenství. Snažíme se vidět, kde se dají uplatnit, a přemýšlíme, jak je uskutečnit. K některým se musíme motivovat více, k některým méně. Občas se nám i nedaří. Cítíme, jako bychom je dělali násilím. Zkrátka, nejdou nám tak od srdce, jak bychom chtěli. A stojí nás příliš velkou námahu, která může pokazit celý výsledek. Dodáme si odvalu, abychom se ptali sami sebe proč? Zajisté nám dobrý Bůh "započítá" každý dobrý úmysl a i tu nejmenší snahu. Ale kolem nás je tolik potřeb a příležitostí ke šlechetnosti, že dobrá "fyzicka" v milosrdenství by se opravdu hodila nám všem. Zkusme se proto ztišit a pouvažovat o tomto tématu trochu hlouběji než obvykle.

Podobenství o milosrdenství

Ježíš nám zanechal nejlepší návod na konání milosrdenství v úžasném podobenství o milosrdném Samaritánovi (Lk 10, 30-37). Na základě tohoto vyprávění si v duchu můžeme vybavit cestu pouště, kde leží polomrtvý člověk; když ho spatří kolemjdoucí kněz, přejde na druhou stranu a obejde ho. Stejně si počíná i levita. Ale když se objeví cestující Samaritán a spatří ho, přiblíží se k němu a přijde mu ho líto. Ošetří, ováže jeho rány, vyloží ho na osla a zaveze do blízkého hostince. Zaplatí hostinskému se slovy, že pokud bude třeba, cestou zpět mu ještě přidá...

Síla tohoto podobenství se nám může odkrývat ve stále nových dimenzích. Ale i když ho čteme nebo slyšíme velmi pozorně, může nám ujít, že tím opravdovým

a dokonale milosrdným Samaritánem je vlastně Ježíš sám, že ho vypráví ve svém jménu, za sebe: je nepřijatý vlastními, vytěsněný na okraj, podezříváný a odsuzovaný včera i dnes, a přece do důsledků věrný milosrdné lásce k nám až do konce. Možná si řekneme, že jeho příklad nám moc nepomůže. Vždyť kdo z nás je schopen být tak milosrdný, jako byl Ježíš?

Opravdu, toto podobenství je natolik pronikavé, že hledat a najít v něm sebe lze nejen v roli dobrého Samaritána, ale také v roli zraněného pocestného nebo hostinského s účty. Ba dokonce i v roli některého z party zbojníků, či ve způsobech onoho kněze nebo levity, kteří bídu druhého nechtěli zblízka ani vidět.

Na scéně vlastního srdce

Když jsme trochu při síle a máme příležitost se v klidu a upřímně zahledět do svého nitra, tak při zpětném pohledu můžeme konstatovat, jak v nás občas dělala "rámus" i nějaká ta zbojnická agrese. Nebo v sobě natrefit na lhostejný farizejský postoj zahleděný do svého světa. Nebo na styl hostinského, který vždy potřebuje od toho druhého protislužbu či peníze.

Zejména v zátěžových situacích se mohou takové tendence v nás objevit nečekaně a s celou silou. Vždyť copak nejsme občas plní hněvu a nemáme chuť někoho oloupit o to, na co má přirozené právo? Například o vnitřní klid či o dobré jméno. Nebo zda se někdy necítíme lepší, potřebnější, nenahraditelnější než náš kolega či manžel nebo manželka? Na druhou stranu při upřímném pohledu do sebe nejsme někdy doslova nemohoucí a bezmocní, jako na smrt zraněný pocestný z našeho příběhu? Jak rádi bychom se tehdy raději poznali právě v roli dobrého Samaritána!

Odvaha objevovat

Není to nic mimořádného, pokud v sobě objevíme něco z negativních postav. Nemusíme se proto nějak zvlášť stydět. Ani se není třeba těchto pocitů a tendencí zbytečně lekat. Naopak. Pokud se je učíme trpělivě registrovat, budeme s nimi umět lépe zacházet a nenecháme jim automaticky zelenou.

Když se pozorně zadíváme do vlastního nitra, můžeme s sebou i trochu diskutovat, ke které z postav máme v kritických okolnostech nejblíže. Skutečnost však bývá taková, že v sobě nosíme nejen jednu postavu, ale zárodek všech.

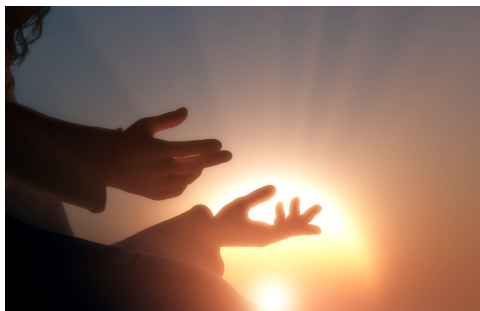
Dodejme si odvalu a pojďme ještě o kousek dál. Při troše trpělivosti můžeme objevit, že tyto skryté sklony (zbojníci se umí dobře ukrývat) nemusí být namířeny pouze proti lidem kolem nás. Jejich zákeřnost spočívá právě v tom, že víceméně nevědomě se můžeme chovat jako zbojníci i vůči sobě samým: čili zlobit se na sebe, být vůči sobě tvrdý a ubližovat si. Jindy můžeme mít vůči sobě postoj nadřazenosti - podobně, jako ho měl starozákonní kněz a levita vůči zraněnému na cestě - a ponižovat sebe sama za své normální, lidské křehkosti.

Skrytá touha být stůj co stůj lepší než ten druhý, nás může v podvědomí dennodenně terorizovat, a tím i vyčerpávat. Ale asi nejtěžší je objevit v sobě stopy po zraněném pocestném, o kterého se nám jaksi nechce postarat. Možná proto, že za každou cenu bychom chtěli být vždy silní a nezávislí, děláme vše proto, abychom se nemuseli sklonit ke svým vlastním ranám, ošetřit je nebo dovolit někomu jinému, aby nám pomohl. V životním spěchu se snadno zapomene, že zatímco jsme byli děti, naše citové rány léčili obvykle rodiče; ale

když jsme dospěli, máme se jich ujmout my sami a neutéct k iluzorním zázračným "léčitelům" v různých formách.

Směrem k harmonii

Pro potřebnou rovnováhu se stále nově musíme učit, jak přivést sami sebe do

potřebného souladu. Jak zpacifikovat agresi zbojníků, čím zrelativizovat svou, byť zbožností "definovanou" nadřazenost, a jak se starat o rány, které jsme v životě utržili, dokud se nezacelí.

Ne, vůbec tu nejde o nějaké plané moralizování. Právě naopak. V životě úplně normálně přicházejí okolnosti,

kdy se v nás neodbytně protlačuje jeden typ postavy z podobenství, ale i momenty, kdy se na scéně našeho nitra zcela nevyzpytatelně postupně střídají. A jak přitom toužíme, aby z nás vycházelo dobro, klid, porozumění a milosrdenství! Bezděčně si klademe otázky: Jak na to? Co s tím?

Ted' to lepší

Když jsme se dosud nezalekli a prokopali se k různým "postavám" v našem nitru, snadněji můžeme v sobě rozlišit ještě někoho: nadevše znovu odhalit toho dobrého, milosrdného Samaritána, čili svou nejlidštější tvář, kterou jsme dostali do vínku všichni. Natrefit - jak opakuje papež František - na svou nekonečnou důstojnost. Nejvlastnější důstojnost milovaného Božího dítěte, stvořeného k Božímu obrazu, často zneuznanou, veřejným míněním potlačenou či vystrašenou, a přece naši nejkrásnější a jedinečnou na světě. To je ten dobrý samaritán v nás, který chce ošetřit i naše vlastní rány; který umí zmírnit agresi nasměrovanou proti sobě či léčit bolestnou uzavřenost. Za uplynulé roky života má zkušenost, jak k čemu přistupovat, aby pomohl nám samým a mohli jsme se pak stát užitečnějšími i pro jiné.

Dva dobří Samaritáni

Možná máme obavu, že všechny ostatní postavy jsme v sobě odhalili, jen dobrého samaritána ne. Ne a ne ho vyhrabat! To by byl dvojnásobný omyl.

Neboť nosíme v sobě až dva milosrdné samaritány: tohoto našeho, lidského, a přijatého křtem, milostí, i tohoto božského. Nejen Boží milost, sílu a milosrdenství, ale i Boha samotného, který přebývá v našem srdci. Pokud se těmto, obrazně řečeno, dvěma "Samaritánům" - Bohu v mém nitru a mému důstojnému "já" - podaří setkat a sjednotit se,

může nás chtít uvnitř znepokojit mnoho zbojníků či farizeů nebo bezmocí, společnými silami je určitě zvládneme.

Chce to trpělivost, čas, modlitbu, čestnost a zejména hluboké porozumění vůči sobě samým, aby mohl nejmilosrdnější samaritán - Ježíš - žít v nás, a ten náš "dobrý samaritán" žít a sílit v Ježíši. Vždyť Ježíš přišel, abychom byli klidnější, zdravější, šťastnější. A prostřednictvím nás i ti, kteří žijí vedle nás.

Nebojme se tedy být i vůči sobě samým štedří, laskaví. Pokud si návyk být jemně laskaví ke svému nitru, spontánně, dokonce i v nečekaných, ba i v kritických situacích z nás vytryskne dobrotivá laskavost i vůči bližním. Neboť celoživotní milosrdný postoj vůči druhým lze nastartovat právě milosrdenstvím vůči sobě samým.

(podle KN)

Milosrdný rúženec

Prosby k předdesátkům:

- 1) *Ježíš, který tě nám daroval jako Matku.*
- 2) *Ježíš, který nechť nás přivede do domu Otce.*
- 3) *Ježíš, který nechť nás učí milosrdné lásce.*

Tajemství k jednotlivým desátkům:

1) *Ježíš, který projevuje milosrdenství jako Samaritán.*

Biblický text: Lk 10, 25-37

2) *Ježíš, který hledá ztracené ovce.*

Biblický text: Lk 15, 4-7

3) *Ježíš, který se raduje z návratu marnotratného syna.*

Biblický text: Lk 15, 11-32

4) *Ježíš, který neodsuzuje cizoložnou ženu.*

Biblický text: Jn 8, 4-11

5) *Ježíš, který odpouští kajícímu lotrovi.*

Biblický text: Lk 23, 32-43

Po každém desátku se po Sláva Otci vkládá Fatimská prosba:

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Zadáno pro manžele a snoubence

Interpretace *Písně písní*

Základní interpretace *Písně písní* můžeme rozdělit do tří kategorií.

1. První kategorie interpretací *Písně písní* vidí v textech *alegorii*. Je to nejtradičnější interpretace a zároveň i nejznámější. Když v jazyce používáme alegorie, je jasné, že chceme říct něco jiného, než je skutečný význam slov, která vyslovíme. V pojetí této interpretace posvátné texty ve skutečnosti nemluví o lásce dvou manželů z masa a kostí, ale o božském manželství.

Jinými slovy, mnozí Židé tento text čtou, jakoby šlo o lásku Jahveho ke své manželce Izraeli. Odkazy na neustálé projevy lásky mezi *ním* a *jí* ve skutečnosti básnicky zobrazují vývoj dějin židovského národa tak, jak se s ním setkáváme v Bibli. A to neustálé hledání svého Boha, balancující mezi nevěrou a sliby věrnosti. Analogickým způsobem mnozí křesťané v textu vidí lásku Ježíše Krista ke své manželce Církvi. Hlavně v prostředí mnišských společenství byla *Píseň písní* životodárným textem pro napájení panenské duše zasvěcené Kristu, jejímu jedinému Manželovi.

Taková interpretace je zcela oprávněná. Touto se však nebudeme nyní zabývat, a to zejména proto, že na toto téma nechybí dostatek literatury od dávných i současných autorů. Problém je také v tom, že vyžaduje určitou teologickou připravenost. Ne každý z nás by si uměl vychutnat *Píseň písní* tak, jak to dělali mniši. Určitě by k tomu bylo třeba mít dostatečné biblické znalosti a schopnost propojovat biblické texty. Dříve, než bychom se pustili do *lectio divina Písně písní* v tomto duchu, museli bychom dost dobře znát celou Bibli. Zdá se, že

---

právě "obyčejní" křesťané, bez dostatečné teologické výbavy, by byli v tomto případě vyřazení ze hry. A tak je tomu od nepaměti i ve skutečnosti.

Dalším problémem je "vzdálenost" takové alegorické interpretace od běžného a konkrétního života, jaký žijí věřící. Není jednoduché najít ve slovech dávných rabinů nebo mystiků účinnou pomoc pro konkrétní životní situace Božího lidu, který se většinou skládá z rodin.

2. Jiný způsob interpretace je **přirozená** interpretace. To znamená, že ten, kdo čte texty *Písně písní*, je čte literárním způsobem, čili tak, jako by četl básně o lásce a neviděl v nich nic jiného, než manželskou a erotickou lásku. A těm, co se diví, že se takové básně nacházejí v Bibli, ukazuje, že i taková láska je hodná, aby byla opěvována posvátnými texty, protože láska mezi mužem a ženou je určitě Boží vůlí. *Píseň písní* je jakoby ódou a oslavou fyzické lásky. Výhodou této moderní interpretace je, že přináší text na dosah "obyčejných" věřících a obnovuje hodnotu manželské lásky ve všech jejích aspektech.

Nevýhodou by možná mohlo být, že takové čtení se jeví užitečné jen pro ty, kteří žijí v manželství, a ti, kteří v manželství nežijí a nemají možnost "vychutnávat si Boží přítomnost ve fyzické lásce", zůstávají stranou. Čili všichni ti, kteří nejsou manželé - nejen řeholníci a kněží, ale i děti, vdovy, snoubenci, všichni svobodní, by s takovou interpretací mohli mít problém.

Kromě toho, interpretace čistě "manželská" omezuje univerzálnost dosahu Božího slova. Stala by se "dobrou" pouze na opěvování a vyjasňování manželských vztahů, ale ne pro vztahy samotných manželů, které mají se svými blízkými, se sousedy, s příbuznými, s dětmi, s nepřáteli...

3. Existuje ještě jedna současná interpretace, kterou mnozí exegeté doporučují a my ji upřednostňujeme. Nazývá se **symbolická interpretace**.

Jde o způsob, který je v dnešních dnech dost rozšířený, protože spojuje první a druhý způsob interpretace, a zároveň se nám jeví vhodný, aby si všichni mohli vychutnat *Píseň písní*. Při této interpretaci jde o oslavu Lásky. Nejen o oslavu nadpřirozené Lásky, kterou je biblický Bůh, a nejen o oslavu lidské - tělesné lásky.

O oslavu jaké Lásky to tedy jde? Je dobré si uvědomit, že neexistují dva typy lásky, ale že každá láska, pokud je láskou pravou, je "Láskou" s velkým "L", protože Láska je od Boha a Bůh je Láska. Pro Ježíše neexistuje láska k Bohu,

aniž by to byla láska k bližnímu. Láska je jen jedna. Takže kdo jsou ty dvě osoby, o nichž se píše v Písni písní?

Určitě jde o muže a ženu, kteří se milují. Exegeté říkají, že nelze ani s jistotou říci, že jde o dva manžele, dokonce ani ne o snoubence. Jsou to osoby definovány jako "zamilovaní", dva zamilovaní bez bližšího zařazení.

Avšak v odvíjení se lásky dvou manželů (nebo přesněji ... dvou "zamilovaných") můžeme sledovat Lásku ve svých rozmanitých vztahových vyjádřeních. V Písni písní se slaví důležitost lásky mezi dvěma manželi, ale i důležitost lásky a vztahu mezi rodiči a dětmi, mezi manžely a bližními nebo sousedy, mezi knězem a jeho farníky, mezi řeholníkem a Ježíšem, mezi člověkem a člověkem, mezi člověkem a stvořením ... je to oslava lásky. V každém skutku lásky je jeden milující a jeden milovaný, přesně tak jako zamilovaní z písně písní.

Určitě to není divné, protože my Bibli nečteme tak, jak se čte ledajaká jiná kniha. Nebudeme číst tyto básně o lásce, abychom v nich hledali jen jednoduchý estetický nebo romantický rozměr. Tím, že je to pro nás Boží slovo, texty nám pokaždé nabízejí nějaký vzkaz od Boha. Odkaz pro mě, pro tebe, pro pár, pro každého z nás, nyní, v situaci, kterou prožíváme, bez rozdílu, do jaké kategorie patříme.

Samozřejmě, že takto nejsme daleko od přirozené literární interpretace. A jako manželé se budeme cítit reprezentováni láskou dvou "zamilovaných". Tato kniha skutečně promlouvá k nám dvěma, a aby nás Bůh mohl posunout, použil všechny obrazy ze vztahu muže a ženy.

Určitě nejsme ani daleko od tradiční alegorické interpretace, protože v knize vidíme oslavovanou Lásku, která hýbe vším, je všudypřítomná, skoro jako nějaká neviditelná postava. A tuto Lásku Nový zákon nazývá Bůh. Bůh, kterého máme mít v našich srdcích ve všech možných formách ("Miluj Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem..."), abychom uměli milovat dokonalým způsobem bližní. Ježíš nám i proto řekl: "Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás."

Manželská láska, o níž nám Ježíš mluvil a které byl příkladem, platí pro nás a platí pro všechny, nejen pro manžele. Je to láska, která putuje ke všem, i k nepřátelům. Křesťané mají model Lásky, kterým je Ježíš. On sám se nazval "manželem" i přesto, že nemá manželku. Láska z Písně písní se tak stane povzbuzením a nastartováním pro každou lásku. Při čtení těchto stránek je každý pozván k tomu, aby si uvědomil, jakou Láskou milovat svého bližního.

Pokusme se nyní konkretizovat pomocí příkladů to, co jsme řekli výše. Když najdeme verše: "*Polib mě polibkem svých úst, neboť láska tvá je lepší než víno ... přitáhni mě k sobě! Poběžme!...*", co by si měl jejich čtenář prakticky uvědomit? Jaké rady nebo odkazy zde najde?

Dva manželé nebo snoubenci mohou určitě pomýšlet na to, jak je Láska (Bůh) vyzývá, aby se zcela a upřímně milovali. Zve je, aby se cítili vroucně políbení a přitahování Láskou, která je spojuje. Čili abychom se cítili schopni žít v dokonalém vztahu lásky. Mystik, který dobře zná Písmo svaté a který obdivuje Boha v jeho velkých skutcích spásy, si může pomyslet, jak Bůh miluje svůj národ: až tak, že ho políbil na hoře Sinaj a dal mu své Slovo a svá přikázání ... (Toto je například tradiční interpretace). Křesťan velmi zamilovaný do Krista může myslet na to, jak ho Ježíš miloval, když se pro něj obětoval na kříži ... (Toto je interpretace, která může být ceněna řeholníky). Kněz by se mohl zamyslet nad Boží láskou, kterou měl Ježíš ke svému lidu, a jak ho Boží láska a Kristova manželská láska povzbuzuje ke stejné lásce ke své farnosti...

Závěrem můžeme konstatovat, že model manželské lásky popsané v Písni písní se stává modelem a povzbuzením jak pro manželské páry, tak pro každý vztah, který musíme žít s láskou.

Manžel a manželka jsme my. My jsme milující a milovaný. Muž a žena z Písně písní jsou tím, čím jsme my v různých životních situacích - jacíkoliv dva lidé, kteří by měli žít v nějakém vztahu lásky. Čili při čtení těchto básní se naše pozornost nemá upřít především na skutky dvou zamilovaných, ale zejména na to, co jednu osobu spojuje s druhou. Zejména na lásku, na vztah, na hledání ...

Je dobré si uvědomit, že v každém vztahu jsou přítomny tři skutečnosti (nebo tři aktéři) - milující, milovaný a Láska. Jinými slovy, já, ty a Láska, která nás spojuje. Odhalit tuto Lásku, rozjímat ji a nechat se jí unášet ... to je to pravé povzbuzení pro mě, pro nás. Protože v každém vztahu je přítomna trojjedinost a dokonalost vztahu spočívá v Nejsvětější Trojici.

INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE A PRÁCE V PÁRU

Přečíst si a společně okomentovat Píseň písní, druhou kapitolu, verše od 8 do 14 včetně.

Nejdříve si přečtete samostatně a v klidu celý úryvek a možná si ho přečtete ještě jednou, abyste si ho vychutnali ve všech jeho obrazech. Pak se v páru navzájem zeptejte:

? *Který obraz se ti nejvíc líbil nebo v tobě vyvolal pocity, myšlenky, úvahy? Proč?*

Nezastavte se však pouze při exegezi nebo konstatování estetických prvků v knize. Nechte se vyprovokovat i svým životem. Věnujte se životním situacím, které se vám připomněly. Promluvte si o nich, prodiskutujte je, dokud se nedopracujete k vzájemnému porozumění.

(Duchovní obnova v teple domova)

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

16.

DÍTĚ, KTERÉ SE JIŽ NĚKDY ZTRATILO NEBO MUSELO NĚKDE NEPLÁNOVANĚ ČEKAT

Učení víry

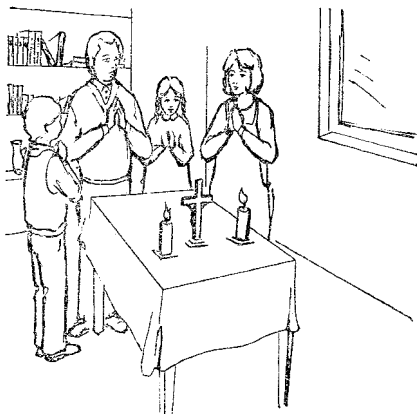
- Duch svatý usměrňuje naše rozhodnutí a takto nám pomáhá žít v klidu.
- Ježíš nás učí milovat, vážit si druhých a starat se navzájem o sebe.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když jdete se svým dítětem do velkého nákupního centra, zábavního parku nebo jinde, kde bývá hodně lidí.
- Před prvním dnem vašeho dítěte ve škole nebo v táboře.
- Poté, co se vaše dítě ztratilo a později našlo.

Došlo k nedorozumění a malý prvňáček se ocitl po skončení prvního dne ve škole sám. Nevěděl, kam jít ani co dělat. Jeho starší sestře to nedalo, a když odcházela ze školy, zaběhla se za ním podívat. Našla ho ve třídě samotného a zmateného. Vzala ho a spolu odešli domů. Zájem a starost o bratra pomohly

starší sestřičce instinktivně zareagovat na to, že potřebuje pomoc. V podobných chvílích objevujeme v rodinných vztazích živého Boha i my. Nestane se to však jen tak z ničeho nic. Tyto vztahy se totiž budují díky každodenní modlitbě, zaměření svého života na Ježíše a tím, že kráčíme tam, kam nás vede **Duch Svatý**.

Začátek rozhovoru

Stalo se někomu z vaší rodiny, že se ztratil a pak našel? Stalo se to tobě, ať už fyzicky nebo duchovně? Povyprávěj o tom své dceři nebo synovi a ujisti je, že je stále chráníš a vedeš. Ujisti je i ve vědomí, že Duch Svatý - který je všude a vede tvé dítě už od **křtu** - bude s ním vždy, v každém okamžiku, i když se bude cítit ztracené.

Jak se modlit

Chceš své dítě naučit, že se může modlit kdykoli a kdekoli, ale upozorni ho i na to, že modlitba je přece jen něco jiného než uspěchaný, cílevědomý a jednostranný projev; jeden z mnoha během rušného dne. Ukaž svému synovi nebo dceři, jak nesmírně si vážíš času vyhrazeného na modlitbu a svůj vztah s Bohem ty. Najděte si pro sebe místo a čas, kde a kdy se budete společně modlit. Ať ti při jeho hledání a úpravě pomáhá i tvé dítě, čímž mu zároveň naznačíš, jak respektuješ jeho duchovní život a že jej vnímáš jako člověka víry. Místo je třeba upravit tak, aby vynikl posvátný charakter tohoto prostoru. Stolek přikryjte ubrusem v barvě aktuálního liturgického doby, položte na něj Písmo svaté, postavte křížek, sošku, obrázek nebo jiný náboženský symbol, vhodný pro tento účel. Na stolec můžete dát i svíčku, kterou před modlitbou zapálíte spolu s dítětem.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Máme si navzájem nést břemena: Gal 6, 2.

Co na toto téma říká Církev

Jádrem naší náboženské tradice jsou zdravé vztahy. Na začátku Starého zákona čteme Boží výrok, že není dobré, když je člověk sám. Bůh proto k muži stvořil ženu, aby mu byla společnící. I do lidských dějin Bůh zasahuje tehdy, když z **Abrahámových** potomků formuje jeden národ. Dává jim **Desatero přikázání**, jejichž cílem je posílit zdravý vztah s Bohem a s druhými lidmi.

Ježíš přišel, aby splnil Písmo, ale ne jako osamělý individualista, ale jako člen rodiny. Svě stoupence učil považovat Boha za svého laskavého a milujícího Otce a je navzájem za bratry a sestry. Ježíš se během svého veřejného působení snažil naučit učedníky vše potřebné pro formování zdravých vztahů.

Ježíš nás přivádí i do tajemství **Nejsvětější Trojice**; do tajemného mystéria tří osob v jednom Bohu. Důležitost, kterou připisujeme vztahům, tedy sahá mnohem dále než tradice nebo naše touha po porozumění či dobrém pocitu - je totiž zakořeněna v samotné podstatě Boha.

Krátká modlitba s dítětem

Nyní s pomocí Ducha Svatého poděkujme Ježíši za to, že nám ukazuje, jak má žít láskyplný a milující člověk:

Ježíši, děkuji ti, že mi ukazuješ, jak je dobré,
když můžu ve své rodině
a společně s ostatními lidmi
prožívat tvou lásku.
Pomoz mi, abych si vždy pozorně všímal těch,
kteří mě potřebují,
a dokázal jim sloužit jako ty.
Pomoz mi uskutečňovat to,
co mi říká Duch Svatý, abych dělal,
Amen.

Co jsme prožili

Den matek v Dolních Loučkách

Druhou květnovou neděli, letos 8. 5., se konala na farním dvoře v Dolních Loučkách oslava "Dne matek" pro farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec.

Zahájena byla ve 14:30, po Májové pobožnosti a Svátostném požehnání ve farním kostele, otcem Pavlem, který všechny přivítal a popřál všem maminkám k jejich svátku.

Potom se představily v pásmu básní děti z mateřské školy a vystoupily v pohádce "O koblížkovi". Jejich herecké výkony sklidily velký úspěch. Po skončení svého programu popřály všem maminkám a rozdaly jim dárky, které věnoval pan farář.

A začala volná zábava. K poslechu zahrála hudební skupina "Dejna a spol". Na stolech bylo připraveno pohoštění a víno, pořadatelé nás obsluhovali s úsměvem na tváři. A tak se nelze divit, že se oslava protáhla až do pozdních odpoledních hodin. Počasí bylo pěkné, účast farníků hojná, každý si určitě odnesl spoustu pěkných zážitků.

Upřímné poděkování patří otci Pavlovi a všem, kteří jakýmkoliv způsobem pomohli s přípravou a organizací této vydařené akce. Ten největší dík však náleží Pánu Bohu, protože bez Božího požehnání marné lidské namáhání.

Jana Jurná

Pouť pro pomocníky ve farnosti

Na sobotu 14. 5. 2016 pan farář naplánoval pouť pro všechny farníky, kteří jakýmkoliv způsobem pomáhají ve farnostech. Podobně jako minulý rok i letos otec Pavel nikomu neřekl, kam se pojedje. Dokonce i pan řidič nevěděl cíl cesty, a jen doufal, že nezamíříme nikam do ciziny, protože si zapomněl doma eura. Dostali jsme pouze pár indicií, jednou z nich bylo, že na jedné zastávce pramení uzdravující voda přímo pod oltářem.

O půl osmé ráno jsme z Dolních Louček vyrazili autobusem na cestu. Během ní jsme mohli shlédnout film o mariánském zjevení ve Fatimě. Po necelých dvou hodinách jsme dorazili do Suchdola u Prostějova.

Mariánská farní zahrada v Suchdole u Prostějova

Dominantou tohoto místa je barokní kostel, jehož vznik se váže ke studánce zvané Svatá voda. Zde podle pověstí docházelo k zázračným uzdravením. Původní pramen vyvěrající pod oltářem je sveden do vodní kaple. Tam jsme se mohli osvěžit a načerpat si uzdravující vodu domů.

Po té jsme vešli do kostela, kde nás přivítal místní pan farář a řekl nám něco o historii poutního místa. Pak následovala mše svatá, kterou sloužil společně s naším otcem Pavlem. Po bohoslužbě jsme si mohli koupit lázeňské oplatky, nebo svíčku s obrázkem suchdolského kostela. Podívali jsme se také do Mariánské zahrady, kterou místní farníci před několika lety vybudovali. V zahradě se nachází socha ukřižovaného Ježíše, socha Panny Marie a socha Jana Pavla II.

Hlavní oltář v kostele sv. Libora v Jesenci

V nedalekých Konicích jsme se stavili v restauraci na oběd a po něm jsme pokračovali k druhému cíli naší cesty. Tím bylo poutní místo Jesenec. Zdejší barokní kostel je zasvěcen svatému Liborovi, který je patronem nemocných, zvláště těch s ledvinovými kameny. Po krátkém výkladu paní kostelnice a svátostném požehnání vedeném naším panem farářem jsme vyrazili na cestu domů.

Poděkování patří panu faráři, který tuto pěknou pouť zorganizoval.

A. Bednářová

Svěcení kapličky v Dolních Loučkách

Kaplička sv. Jana Nepomuckého se nachází v Dolních Loučkách pod hřbitovem a má letopočet 1931.

Obnovila ji obec Dolní Loučky ve spolupráci s Kulturním spolkem v Dolních Loučkách. Byl zde namalován obraz sv. Jana Nepomuckého a provedena výmalba stropu. Úpravy okolí kapličky a posekání trávy provedli členové Kulturního spolku, za což jim patří poděkování. V loňském roce a letos jsme na tomto místě prosili za hojnost úrody.

Dne 15. května, o slavnosti Seslání Ducha svatého, den před svátkem sv. Jana Nepomuckého, byla kaplička otcem Pavlem za účasti asi 20 farníků posvěcena.

Jana Jurná

Kaplička sv. Jana Nepomuckého v Dolních Loučkách

Pohled do historie

V pohledu do historie žďárecké farnosti jsme postoupili do roku 1961. Farářem ve Žďárci v tomto roce byl P. Bohumil Pešek.

Léta páně 1961

Během měsíce května byla vytrhána dřevěná podlaha v kanceláři, která byla zamořena houbou. Místnost byla izolována lepenkou a asfaltem. Dřevěné zárubně byly nahrazeny železnými. Veškeré práce provedl administrátor s hospodyní. OSP z Tišnova pokryl střechu farní budovy novou krytinou nákladem asi 8.000 Kčs. Celý obnos platil farní úřad. Počátkem května zemřel byv raněn mrtvicí ředitel zdejší školy Josef Uher.

V červnu byla vytrhána dřevěná podlaha v síni zamořená houbou a položeny cementové dlaždičky.

V červenci se dostavili na faru redaktoři Lidové demokracie Rostislav Petera a Jiří Brabenec za účelem získání materiálu pro knihu „Po stopách staročeského románu.“ Tento román pojednává o panu Titiacioví a panně Apoleně.

Protože lavice na kůru se doslova rozsypaly, dal administrátor k dispozici několik prken a osazenstvo těchto lavic si práci zaplatilo.

Téměř celé prázdniny jezdil administrátor s hospodyní do JZD v Lubném. Asi 45 dní každý. Hospodyně krmě toho chodila v jarních měsících do lesa sázet stromky.

S platností od 1. dubna 1961 byl pověřen správou nově reorganisovaného děkanství velkobítešského František Posádka administrátor v Dolních Loučkách.

V listopadu bylo upraveno prostranství před kostelem. Podklad byl vyrovnán, postříknut asfaltem a zaválcován. Touto adaptací se odstranilo bláto a marast, který celá staletí hyzdil prostranství a přispělo se k čistotě kostela.

O vánocích byla velmi krutá zima, ale přesto byla velmi pěkná účast.

Zpracoval: R. Mašek

Lidové zvyky a obyčeje v květnu

Tak, jak je popisuje Vlastimil Vondruška ve své knize.

8. červen - Sv. MEDARD

Praxí potvrzená pranostika “Medardova krápě - 40 dní kape” nemá s osudy sv. Medarda spojitost. Sv. Medard se narodil kolem roku 459 v severní Francii rodině zámožného šlechtice. Ve svých 33 letech byl vysvěcen na kněze, po bohabojném životě se jako sedmdesátiletý stařec stal biskupem vermandoisickým; zemřel roku 545. Rodnému městu Salency odkázal 12 jiter polí, aby z jejich výtěžku dostávala každoročně nejctnostnější panna z města 12 tolarů. Slavnost zvaná “ružová” se koná dodnes, dívka “ružová královna” je korunována věncem bílých růží.

13. červen - Sv. ANTONÍN PADUÁNSKÝ

V minulosti byl oblíbeným světcem, platil za ochránce cestujících, za pomocníka při hledání ztracených věcí a obecně za pomocníka v nouzi. Jeho obrázek či malou sošku lidé často při sobě nosili na ochranu.

24. červen - Sv. JAN KŘTITEL

Svátek sv. Jana Křtitele připadá na dobu letního slunovratu. Je to jediný svátek církevního roku, kdy se slaví narození světce. V předkřesťanských dobách byl výročím nastávajícího léta a úrody. Podle pohanských představ vyvěraly na povrch magické síly země, neboť slunce, obracející se na své pouti oblohou, ztrácelo toho dne nad nimi moc.

Odtud pramenila řada pověr a zvyků, které souvisely s tímto svátkem v pohanských dobách a které se přenesly i do křesťanského prostředí.

Pálení ohňů, zřejmě ještě předkřesťanský zvyk, nemohla Církev potlačit, a proto ho v lidovém prostředí tolerovala. Ohně dostaly název “svatojánské”, scházela se u nich především mládež, chlupci přeskakovali plameny, existovala různá říkadla a dokonce i symbolická oběť ohni (květy, věnec).

Různé pověry toho dne se vztahovaly k rostlinám. Zvláštní síla se připisovala bylinám natrhaným v předvečer svátku (svatojánské koření), které se užívaly v lidovém léčení i magii. Obdobné vlastnosti se připisovaly máslu stlučenému během svatojánské noci. V lesích se daly podle zářícího kapradí nalézt ukryté poklady, šťáva ze záračného kapradí činila člověka neviditelným nebo mu umožňovala rozumět řeči zvířat.

V severních Čechách se ve světnici pod stolem z trojího kvítí stlala “postel sv. Jana”, k ní se kladl obrázek světce. Ráno se v ní objevoval obtisk světcevy hlavy a děti zde nalézaly drobné dárky. Podle světce se také nazýval “svatojánský chlebíček”, protože se jím prý živil.

29. červen - Sv. PETR a PAVEL

Podle lidové víry si toho dne žádala oběť řeka - proto se na sv. Petra a Pavla nikdo nekoupal a dokonce ještě v 19. století se převozníci zdráhali vyjet na vodu, ba dokonce i vylovit utopence.

PRO DĚTI

Na cestě

s šestým Božím přikázáním

nám správný směr budou ukazovat příkazy Desatera.

6. *Nesesmilniš*

SLEČNA S PLAKÁTU

Ota každý den procházel kolem plakátu, na kterém stála dlouhovlasá krasavice ve vyzývavé póze. Ze dne na den se více těšil na kratičké setkání s něhou neznámou. Toužil se s ní projít před kamarády, pyšnit se jejíma dlouhýma nohama.

Jedno ráno se opět s rozbušeným srdcem blížil ke zdi s plakátem. Jenže namísto plakátu:

"Ahoj, čekám na tebe," dívka v plavkách (ačkoli byla tuhá únorová zima) s úšklebkem chytla Otu pod paži. Ota celý nesvůj krácel vedle "plovoucí" slečny. Z minuty na minutu byl červenější - hanbou. Dívka se jen hloupě chichotala a točila svýma dlouhýma holýma nohama. Ota měl pocit, že ty nohy jsou stále delší a delší a že jsou všude kolem. Ba už ho za ruku nedržela ruka, ale noha a třásla jím a třásla...

"Už se vzbud', musíš jít do školy," třásla Otovi rukou máma. Ota si vydechl. Byl to jen sen!

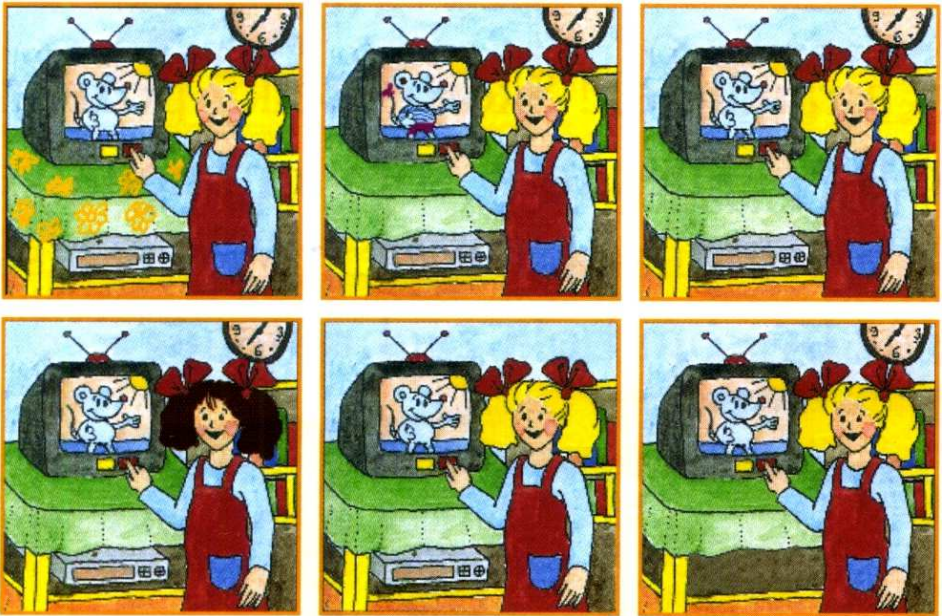
S chutí se vydal do školy. Na plakát se ani nepodíval. Takové hlouposti mu už nestály ani za pohled.

Když chceme žít čistě a podle přikázání, volíme si jediný cíl. Tím je dobro. Abychom ho dosáhli, musíme se naučit ovládat. Je dobré se cvičit v sebezáporech - někdy si nevzít sladkost, nedívat se na televizi, nehrát počítačové hry apod. Důležité je nevzdávat se a vždy znovu s chutí začínat. Na cestě za dobrem nám pomáhá modlitba.

Jana se rozhodla nedívat televizi celý týden. Na obrázcích vidíš, že ji vypnula sedmkrát. Dva obrázky jsou naprosto stejné. Které?

Bůh stvořil člověka - stvořil muže a ženu. Jejich rozdílnost, kterou se navzájem doplňují, je velkým darem. Muž je silný, pevný a stává se ochráncem. Žena je zase jemná, naplněná citem a tvoří rodinné teplo. Pokud se těmito vlastnostmi v manželství muž se ženou navzájem doplňují, nacházejí štěstí, které pociťuje celá rodina.

Manželé jsou povoláni žít v manželské čistotě. Manželství je nerozlučné a zahrnuje věrnou lásku. Věrnost znamená dodržování daného slova a takovým je i manželský slib.

Osmisměrka skrývá text z Matoušova evangelia, který mluví o nerozlučitelnosti manželství.

Jména, které máš v osmisměrce vyškrtnout, jsou jména manželských párů, o kterých se dočteš v Bibli. Podaří se ti je najít?

Co nás čeká

V církevním životě

Pouť a žehnání obecních symbolů v Lubném

V sobotu 25. června ve 14:00 hod.

Pouť k sv. Petrovi a Pavlovi ve Žďárci

V neděli 3. července 2016 v 9:30 bude ve farním kostele ve Žďárci sloužena poutní mše svatá k patronům kostela sv. Petrovi a Pavlovi.

Ve světském životě

Oslava dne otců

V neděli 19. června odpoledne na farním dvoře a v prostorách Pastoračního centra oslavíme svátek našich tatínků. Vystoupí skupina historického šermu *Victorius* a budou připraveny soutěže pro tatínky s dětmi.

Murphyho zákony: Univerzální bratrství křesťanů

Paradox bratrského oslovení:

Titulování „bratře“ či „sestro“ v prostředí křesťanské církve či komunity signalizuje absenci rodinné atmosféry v daném prostředí.

Paradox titulování:

Všichni jsme bratři a sestry, ovšem bratry a sestry v církvi rozlišujeme na:

- a) sestry, spolusestry (neboli ctihodné sestry) a nespolusestry (neřeholnice neboli nectihodné sestry);
- b) sestry matky, matinky a ctihodné matky;
- c) matky generálské a generální;
- d) bratry, spolubratry a nespolubratry, tj. pátery a nepátery (br., P. nebo nic);
- e) bratry důstojné pány a veledůstojné pány (zkráceně DP a VDP, v zámoří Rev.);
- f) nejdůstojnější pány (NDP);
- g) bratry úctyhodné (většinou bez titulu) a bratry ctihodné pány (CP);
- h) bratry Excellence (Excel.); *pozor nikterak nesouvisí se softwarem, jde o způsob titulování biskupů;*
- i) bratry Eminence (S. E. = Jeho Výtečník); oficiální titulování kardinálů;
- j) bratra Svatého otce (S. S. = Jeho Svatost); titulování papeže, tedy římského biskupa

Upozornění mons. Obezřetného:

- a) Svatého otce neradno zaměňovat s Otcem svatým (tím nebeským). Záměna by mohla být osudná, neboť většinou jde přece jenom o dvě různé osoby.
- b) Titul S. E. nutno rozlišovat od Š. E., tzv. „šedé eminence“; v druhém případě se jedná o osobu pohybující se spíše v zákulisí církevních struktur, odkud obsluhuje klíčové páky a táhla vnitrocírkevního dění. Pro funkci Š. E. není biskupské ani jiné svěcení nezbytně nutné.

Z knihy Murphyho zákony o církvi, Tomáš Marný z Bludovic